

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

**STOPY
(BOTY JAKO OBRAZ, OBRAZ JAKO BOTY)**

Tereza Lišková

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Design
Studijní obor Ilustrace a grafický design
Specializace Malba

Diplomová práce

STOPY (BOTY JAKO OBRAZ, OBRAZ JAKO BOTY)

Tereza Lišková

Vedoucí práce: Doc. Akad. mal. Aleš Ogoun
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury

Plzeň, duben 2018

.....

podpis autora

Ráda bych tímto poděkovala Doc. akad. mal. Aleši Ogounovi za trpělivé vedení mě diplomové práce.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	6
3	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	9
4	POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	12
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	17
	a) Knižní a periodická literatura	
	b) Internetové zdroje	
6	RESUMÉ	19
7	SEZNAM PŘÍLOH	20

1) MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Od prvního ročníku magisterského studia se zabývám malbou na různé materiály. Vše začalo projektem, kde jsme měli malbu konfrontovat s jiným médiem a zkoumat malbu a její hranice. Rozhodla jsem se, že se budu věnovat malbě krajiny, kterou budu kombinovat s okolními zvuky, které vnímám při tvorbě. V průběhu práce jsem zjistila, že pro mě je nejdůležitějším faktorem dotyk. Při pohledu do krajiny jsem si uvědomila, že chuchvalce keřů a stromů mi silně připomínají povrch chlupatého koberce. Všimla jsem si, že každá část krajiny louka, pole, houština se liší a každá z nich má jinou strukturu. Můj projekt jsem tedy nakonec nazvala povrchy. Tvořila jsem krajiny při pohledu z různých míst na jiný kus koberce, ty jsem posléze posléze poslepovala v jeden ucelený obraz. Poté jsem vytvořila další dva obrazy, jeden byl vytvořen kresbou pastelem a druhý akrylovou barvou.

Při poslední variantě jsem podle mého názoru nejvíce vystihla téma povrchy.

Na modrý koberec jsem vylila velké množství bílé barvy a a posléze do něj vytvářela koleje pomocí dětského traktúrku, panenky Barbie a plastového koně. Inspirací mi byla zimní krajina, fascinovaly mě koleje ve sněhu.

V průběhu této práce jsem se zabývala také malbou na kartony, především na krabice od jídla na které jsem malovala jídlo, které jsem měla snědené nebo se nějakým způsobem rozjedené. Stejně jako u koberců mě zajímalo, jak se bude povrch chovat. Protože jsem na papírovou lepenku malovala olejem bylo jasné, že časem dojde k zániku díla, protože jsem povrch předtím nijak neošetřila a v mém díle hrál určitou roli. Myšlenkou díla bylo lidské plýtvání a vztah

pouze k materiálnímu světu. Kombinací materiálů jsem chtěla poukázat na to, jak je tento svět pomíjivý. Zároveň jsem chtěla poukázat na to, že člověk by si měl vážit toho, že má dostatek jídla . Z malých studií mého jídla nakonec vznikla práce s názvem „ Poslední večeře“. Odkaz částečně souvisí s Kristovou poslední večeří. Jako nejhoršího konzumenta jsem zvolila Jidáše, který je klasickým příkladem plýtvání. Proto jsem mu do talíře umístila plesnivé jídlo. Mělo být také částečně symbolem zrady, které se Jidáš dopustil. Ostatní jedlíky jsem vytvořila jako průměrnou společnost, která si ráda dopřává přepychu a není schopná si něco upřít. Ježíše jsem naopak znázornila jako nejvíce skromného a v jeho talíři se nachází pouze chléb. Předtím než jsem malovala jídlo jsem pozadí namalovala černou barvou a na ně jsem vytiskla dekor dřevěného stolu, to jsem vytvořila pomocí desky do které jsem vyryla na základě malované kresby dřev, rýhy. Vznikl tak otisk, který vytvořil iluzi dřevěného stolu.

Při obou těchto projektech jsem si uvědomila, že je pro mě důležitým faktorem člověk, který sice není v obraze znázorněn fyzicky, ale je jasné že se v něm vyskytuje. Jako například stopy ve sněhu, tou krajinou prošel člověk. Stejně tak rozjedené jídlo od kterého právě odešel.

Je pro mě důležité, aby člověk byl vždy nějakým způsobem v malbě přítomen, pokouším se ho vlastně zobrazit předměty, které je v daném kontextu zastupují. Zajímám se o metafyzično, které je v mém díle obsaženo.

Poslední téma před diplomovou prací se nazývalo extrémní malba. Zabývala jsem se malbou krajiny v extrémním prostředí. Snažila

jsem se přenést svůj zážitek z malby v rozpadlém statku při nízkých teplotách. Svůj dojem z krajiny. Asi z deseti obrazů z místa jsem vybrala dva a ty jsem se pokusila převést do reliéfu pomocí bílého tmelu, který jsem nanášela na plátno. Extrém souvisel s prostředkem skrz který jsem se pokusila o tvorbu obrazu. Dva obrazy vytvořené tmelem pak fungovaly na základě toho jak byly osvíceny, chtěla jsem tak poukázat na změnu světla v krajině.

Poté jsem v letním semestru odjela na stáž do Wroclawi. Pobyt v jiné zemi byl pro mě zpočátku velmi těžký. Hodně jsem se srovnávala sama se sebou a přicházely chvíle, kdy jsem byla nešťastná a ztracená. Nevěděla jsem kudy kam ale pokoušela jsem se stále pracovat. Zpětně však tuto stáž hodnotím kladně, protože mě vlastně posunula v mé tvůrčí činnosti a dopomohla k tvorbě diplomové práce. Uvědomila jsem si, že často člověk stojí na rozcestí před nějakým rozhodnutím a není lehké ho učinit. Že je důležité se umět rozhodnout a svého rozhodnutí později nelitovat. Pochopila jsem že je to tak i v tvorbě, je to neustálý proces, který nás někam posouvá a nutí nás neustále se rozhodovat. Což je určitou paralelou mé životní cesty, chtěla jsem právě tuto cestu nějakým způsobem promítnout do své závěrečné práce. První, co mě napadne, když se řekne cesta jsou právě boty. Skrze ně jsem chtěla vyjádřit své myšlenky.

Hlavním médiem ve Wroclawi pro mě byla kresba. V průběhu pobytu jsem se zabývala hlavně figurální kresbou ale i malbou, takže úplný opak mých předchozích klauzurních prací v magisterském studiu. Mým hlavním tématem v malířském ateliéru se stala vlastní interpretace obrazu od Gauguina: Odkud přicházíme, co jsme, kam jdeme. Vyjadřovalo to mé současné

pocity, které jsem nedokázala skrývat. Interpretovala jsem tedy svoje vlastní pocity a i když nejsem malířem autoportrétů, teď byl hlavním tématem hlavně autoportrét. Rozdělila jsem tento jeden obraz do tří. Nejprve jsem namalovala obraz „ Co jsem“ nakreslila jsem tři černé postavy sedící a přemýšlející, uprostřed jsem nakonec postavu namalovala barevně. Mělo to poukazovat na mojí váhavost a hledání sebe sama. „ Odkud přicházím“ v tomto obraze jsem se namalovala schoulená s pupeční šňůrou naznačovalo to mojí nesamostatnost a silný vztah k domovu. A závěrečný obraz „ kam jdu“ měl zobrazovat to, kam bych chtěla dospět. Být svobodná a otevřená malířka. Kombinace černé kresby uhlem a malby akrylem byla pro mě jediným prostředkem jak to lze vyjádřit. Ze začátku jsem nedokázala malovat světlými barvami a i když jsem se o to pokoušela, stejně mi nakonec vzniklo něco tmavého. Uhel byl pro mě v té době skvělým prostředkem a dotyk a práce s ním mě uklidňovala. Zjistila jsem že materiál, kterým pracuji je pro ně vždy zásadní pro vytvoření myšlenky, kterou chci sdělit. Uhel vystihoval mé chmurné myšlenky.

Důležitou změnou v Polsku pro mě bylo, že jsem si mohla zvolit volné téma, naučila jsem se tak spoléhat na proces tvorby. Velkou inspirací mi byla i studentka, která se mnou pracovala v ateliéru, Monika Stefanowska. Fascinoval mě její proces tvorby, obraz skládala z několika vrstev, které nejprve nanasla na sebe a posléze vyškrábávala, doplňovala kresbou uhlem a neustále ho proměňovala. Líbilo se mi, že samotný proces je dílem. Myslím, že mě to také velmi ovlivnilo v mé diplomové práci.

To vše koncipovalo a nějakým způsobem přispělo k vytvoření diplomové práce. Co se formy týká, věděla jsem, že se chci zabývat

malbou na jiný materiál a že mě zajímá, jak různé povrchy ovlivňují to, jak se na ní malba chová. Že chci překročit hranici malby a zkoumat její možnosti.

2) TÉMA, DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Jako téma své diplomové práce jsem zvolila Stopy (Boty jako obraz, Obraz jako boty), protože mnou toto téma rezonovalo již delší dobu. Jednak protože jsou boty důležitou součástí člověka, také je s tímto tématem často spojován malíř Vincent van Gogh, řekla bych, že to je hlavním důvodem volby tohoto tématu.

Mým původním záměrem bylo vytvořit časovou osu bot mého života, od dětství až po současnost. Takový záměr jsem se rozhodla pozměnit, protože se ukázal až příliš vážný. Jak už jsem naznačila, důvodem volby tohoto tématu byla hlavně postava Vincenta van Gogha, který se stal mým životním vzorem a moje diplomová práce je s ním tedy úzce spjata. „*Pro mne jsou skuteční malíři ti, kteří věci nemalují, tak jak jsou, ale tak jak je cítí. Toužím dospět k takovým deformacím, které vyjádří můj cit.*“¹ Není však mým vzorem jen z důvodu, že byl jedním z těch, co maloval boty. Důležité jsou pro mě jeho životní postoje a láska k tvorbě.

Inspirací mi byl také půlroční pobyt v Polsku, kde jsem byla v rámci programu erasmus. Zde jsem se měla možnost se setkat s performerem, grafikem, mediálním umělcem a muzikantem Andzejem Dudkem-Dürerem. O tomto umělci jsem se dozvěděla díky studentce, která studovala ve stejném ateliéru malby jako já. Zaujalo mě, že nosí stále jedny boty ve kterých se objevuje na různých kulturních akcích. Protože jsem se tématem bot, chtěla zabývat ve své diplomové práci, rozhodla jsem se, že se s ním

---

¹ LAMAČ, Miroslav. *Myšlenky moderních malířů: (od Cézanna po Dalího)*. 4., přeprac. vyd. Praha: Odeon, 1989. Klub čtenářů (Odeon). ISBN 80-207-0087-. (s.35)

musím setkat. Ke konci pobytu se mi to nakonec opravdu podařilo. ²Při našem rozhovoru jsem se dozvěděla, že boty už nosí 48 let a to od smrti svého otce. Tato událost pro něj byla, tak silným zážitkem, že se rozhodl boty si ponechat. Tato věc se stala jeho celoživotní performance. Je samozřejmé, že tak dlouhý čas by boty nevydržely, proto je vlastně neustále rekonstruuje. „*Odpady z boty se stanou novým elementem k opravě bot, sám si boty napravuji. Tento proces má při tom symboliku reinkarnace.*“ ³ Podobně jako s botami zacházel tak i se svým oblečením a vlasy. Říká o sobě, že je „ziwa rzezba“ Andrzej Dudek – Dürer. Co se týká bot, fotografuje se s nimi na různých místech světa a jsou spojené z jeho životním dílem. Na mojí otázku, jestli by boty někdy v životě prodal mi odpověděl, že ano, ale pouze v případě, že by mu za ně galerie nabídla sumu ve výši 10 000 000 dolarů, pokud se mu to nepodaří bude boty nosit až do své smrti.

Myslím si, že setkání s ním pro mě bylo přínosem. Pochopila jsem jak se pro člověka může stát důležitá nějaká věc, když jí má spjatou s niterným okamžikem. To byl asi důvod, proč jsem si zvolila právě boty. Navíc jsou pro mě symbolem jakési životní cesty a toho, čím člověk v životě prochází, mohou se stát také určitým autoportrétem člověka. Znovu se proto moje práce protíná s postavou van Gogha. Boty, které namaloval byly jedním z jeho autoportrétů, do kterých vložil svoje životní trápení a vlastní existenci. Pro mě je důležitým faktorem, to co vlastně bota pro mě symbolizuje, a to je záznam nějaké stopy člověka na světě, proto také název Stopy.

---

² Andrzej Dudek-Dürer. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-04-26]. Dostupné z: https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Dudek-D%C3%BCrer

³ Rozhovor z Andrejem Dudkem – Durerem, 15.6.2017, Wrocław

Podtitulem mého názvu je *Obraz jako boty, Boty jako obraz*, tím jsem se chtěla vyjádřit k názoru na obraz a jeho přesahy. Inspirací mi také byl výrok Marie Lassnig: „ Okraj plátna slouží jako hranice a to je velká škoda.“⁴ pokusila jsem se tedy pomocí tohoto podtitulu nabourat hranice obrazu a pokusit se, aby se alespoň na chvíli stal botou. Zároveň aby nepřekročil zjevnost obrazu jako takového.

„Oko malíře nereflektuje na věcech jen to, co je zjevné, dotýká se i jejich tělesné přítomnosti – tím obraz zakládá jako malbu, obraz jako malba je hranicí zkušenosti, je zjevností, která nám objevuje zemi v krajině, aniž by ji zjevovala.“⁵

---

⁴ <https://www.ngprague.cz/> [online]. Praha: Národní galerie v Praze, 2018 [cit. 2018-04-26]. Dostupné z: <https://www.ngprague.cz/exposition-detail/maria-lassnig/>

⁵ REZEK, Petr. *Tělo, věc a skutečnost v současném umění*. Praha : Jazzová sekce, 1982. Jazzpetit, č. 17. (s.184,185)

3) PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Nejprve jsem hledala způsob jakým vlastně vyjádřit mé téma, tak aby splnilo mojí představu. V Polsku v Pawilonu Czterech Kopul jsem narazila na znázornění plastiky bot pomocí kusů látky lepených k sobě, tyto boty byli v nadživotní velikosti a vyjadřovaly odkaz na válku a na koncentrační tábor, kterým si autor sám prošel. Autorem těchto bot je Józef Szajna polský malíř, scénograf a režisér divadelních scén, byl profesorem na Akademii ve Warsawe. Tyto objekty mě inspirovali k tomu, že jsem chtěla pracovat se skutečnými botami. ⁶

Při pobytu v Polsku, konkrétně ve Wrocławu jsem toto téma už načala a částečně konzultovala z profesory v ateliéru. Ukázalo se, že boty mohou mít mnoho významů. Ukazovat na třídní rozdíly, na názory lidí, jejich stádovitost apod. První obrazy vznikly v Polsku, nejprve jsem si fotila regály z botami a výlohy. Posléze jsem se jednu z vybraných fotek pokusila ztvárnit. Chtěla jsem, aby bota byla jako obraz a proto jsem snažila z ní vytvořit živý organismus. Něco, co by mi pomohlo, trochu jí oživit. Snažila jsem se proto zkoušet různá média, která jsem přidávala do akrylových barev. Snažila jsem se dosáhnout, co největšího objemu, ale ukázalo se, že barva i s mediem výrazně seschne a zmenší na objemu. Přesto jsem to zkoušela dál. A jednou, když jsem tak koukala na boty a na plátno, rozhodla jsem se, že je na něj nalepím.

Během letních prázdnin jsem také přemýšlela o tom, že bych vytvořila iluzi obchodu s botami, které bych umístila do prostoru bývalé obuvi v Baťovském stylu. Navštívila jsem také Baťovo museum ve Zlíně, kde jsem viděla, jak obuv vznikala.

---

⁶ Tropem buta Józefa Szajny. [Http://o.pl/](http://o.pl/)[online]. Polsko: Polski Portal Kultury, 2018 [cit. 2018-04-26]. Dostupné z: <http://news.o.pl/2015/05/14/jozef-szajna-tropem-buta-muzeum-ziemi-chelmskiej-chelm/#/>

Na začátku školního roku jsem tápala a snažila se najít ten nejlepší prostředek k vytvoření svého tématu. Můj prvním pokusem se staly nalepené boty na plátno, které jsem posléze zakryla tmelem a nechala vyniknout jen ty, které by poukazovali na mezilidský vztah.

Částečně mi pomohl i pobyt v Praze ve Studiu Bubec u Čestmíra Sušky, kde jsme společně s ateliérem tvořili. Tam jsem malovala boty v plenéru. Pokaždé jsem se boty snažila umístit do prostředí ke kterému se hodí. Vždy jsem boty naaranžovala tak, aby to působilo, že se tam ocitl člověk. Líbila se mi práce v plenéru, i to, co jsem při tom zažívala. Po návratu z Bubce jsem si říkala, že tudy by mohla vést moje cesta. Jak se však ukázalo, ani to nebylo ono.

Nakonec mi k způsobu, jakým boty ztvárnit dopomohl vedlejší ateliér grafiky. Kde jsem se díky náhodě, kdy jsem zadaný úkol přinesla nakreslený na polystyrenu, dostala ke způsobu leptání polystyrenu. Tato technika mi ukázala nový směr. Zpočátku jsem tvořila tak, že vyleptaná místa jsem nechávala bílá a na místa která zůstala neporušená jsem nanášela silnou vrstvu barvy do které jsem přidávala mouku, písek, lupek, ovesné vločky a expandovaný perlit. Tato technika mě zaujala a oslovilo mě také to, že člověk při použití tohoto materiálu musí pracovat s určitou stylizací a vytváří tedy obraz pomocí jednoduchých znaků. Postupně se tento materiál i po konzultaci s vedoucím práce promítl do mé diplomové práce.

Zpočátku jsem polystyren kombinovala i s materiálem různých bot. Tento přístup se však ukázal jako slepý, obraz se stal asambláží a postrádala jsem v něm prvky malby.

Postupně jsem dospěla k slepování tří a více vrstev polystyrenu, která jsem degradovala pomocí nitroředidla.

4) POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Nakonec vznikla série celkem 10 polystyrenových „obrazů“ na téma Stopy (obraz jako boty, boty jako obraz).

Obrazy jako (představující) boty vznikly tři a to obdélník s dvěma otvory (vnitřek boty), bílý čtverec s otvory (stopy člověka) a černý polystyren s montážní pěnou s černým akrylem smíchaným s expandovaným perlitem (stopy a otočené boty zády).

Boty jako (představující) obraz, těch vzniklo celkem 5. První z nich negativ, vytvořený pomocí vyleptání materiálu skrz a pozadí namalované modrým balakrylem. Druhý obraz je spojením bílého a černého polystyrenu a kresby bot. Třetí pak představuje otištěnou podrážku na modrém polystyrenu, který je podpořen zadním plánem z bílého polystyrenu. Čtvrtý je vytvořen pomocí různě barvených polystyrenů balakrylem a poslepovaných k sobě a propojování jednotlivých barevných vrstev, pomocí postupného leptání. Pátým obrazem je pak propojení předního a zadního plánu obrazu pomocí negativu a pozitivu, posléze malba balakrylem spojená s expandovaným perlitem a následně přestříkaný černým sprejem.

Poslední kategorií jsou pak Boty jako obraz i Obraz jako boty. Zahrnuje totiž oba dva názvy. A to z hlediska formálního i obsahového. A to nalepený růžový polystyren na bílém. Jde o využití různé kompozice pomocí růžového polystyrenu.

Toto rozdělení je však čistě formální záležitostí, která je založená až na mém zpětném osobním pohledu. Ne vždy jsem totiž vytvářela obrazy s jasnou představou, jaký aspekt bude v tom, či jiném dominovat, jestli to bude „OBRAZ“ nebo „BOTA.“ Chtěla bych divákovi, který se na dílo bude dívat, nechat jeho osobní pohled.

Souhrným názvem celého díla je „Stopa.“ Možná stopa, kterou jsem zanechala v polystyrenu, možná je to i moje stopa života.

Na konci své práce jsem si uvědomila, že volba materiálu reflektuje vztah člověka k životu. Stejný jako byl pro mě zápas při procesu tvorby, je pro člověka život. Nikdy neví, co ho potká, co mu přijde do cesty, co ho může ovlivnit apod.. Nikdy neví, jak se situace vyvine, může to nějakým způsobem korigovat, ale nikdy to nejde do důsledku domyslet. S tím jsem se potýkala i já při své tvorbě, nikdy jsem vlastně nevěděla jaký bude výsledek mého snažení. Zároven mi polystyren evokuje křehkost života, snadné narušení a zničitelnost. Působení ředidla na materiál je stejné jako životní rozhodnutí, která jsou nevratná a můžou nám významně změnit život. Boty jsou zástupným symbolem, který mi pro životní cestu přijde přiznáchný.

„Ale pravda – také snaha udělat něco pravdivého je mi drahá, myslím, že bych dal přednost tomu být švec než muzikant s barvami.“⁷

Dílo jsem vytvářela z fasádních polystyrenových desek. Standartní rozměr polystyrenových desek je půl metru na metr. Desky jsem poslepovala tak aby konečný rozměr byl metr křát metr. Tloušřka jednotlivých děl se liší podle toho, kolik většinou 5 cm desek jsem spojila k sobě. Jednotlivé vrstvy jsem k sobě připevnila pomocí tmelů nebo lepidla. Když jsem měla připravený formát polystyrenu, tak jsem si buď kresbu bot předem předkreslila tuží a nebo jsem kresbu prováděla z pomoci štětce přímo nitroředidlem. Po dokončení kresby jsem formát položila na zem a za různé intenzity nalívání ředidla na místa, která jsem chtěla vyleptat jsem vytvářela obraz. Po skončení degradace materiálu jsem začala na polystyren

---

⁷ GOGH, Vincent van a Jan HULSKER. *Deník v dopisech*. V Praze: Labyrint, 2012. Karawana. ISBN 978-80-85935-48-6. (s.224)

nanášet různé balakrylové nebo akrylové barvy smíchané s expandovaným perlitem, lupkem, moukou nebo pískem. Při tvoření struktury jsem si také dopomáhala montážní pěnou. Někdy jsem pracovala jen s čistou formou polystyrenu a experimentovala jsem z různými druhy, např.: růžový extrudovaný, černý a nebo také modrý polystyren v kombinaci s bílým fasádním. Při leptání materiálu docházelo k různým odchylkám mé původní představy a každé dílo bylo tak trochu dílem náhody. Samozřejmě, že s přibývajícím časem se mi dařilo dosáhnout stále lepších výsledků. Boj a proces s materiálem mi byl, ale jistým způsobem příjemný někdy se ukázalo, že dílo dopadlo hůře jindy lépe než jsem si původně představovala.

„Kloním se k tomu názoru víc a víc (jak už jsem to i řekl Isaacsonovi), a sice když člověk vydrží pracovat podle přírody, já chci udělat to nebo ono, když pracuje jako jiný dělá boty, bez uměleckých záměrů, pak se mu pokaždé nepovede něco dobrého, ale ve dnech, kdy na to člověk myslí nejméně, který se vedle práce našich předchůdců neztratí. Člověk tak pozná kraj, který je v jádru jiný, než se jeví na první pohled.“⁸

Práci jsem zpracovávala v kontextu „současné malby“. I když se mi zdá, že často vycházím z malířů 2. pol. 20.století například Václava Bláhy, s kterým jsem se měla možnost setkat už při tvorbě bakalářské práce. Blízký je mi u něj především jeho způsob při procesu tvorby.

„ Čili díky tomu malířskému procesu není výsledný proces adekvátní tomu, co jsem původně chtěl. Najednou mě práce odnese někam jinam, vidím třeba svítit jinak světlo nebo se zamyslím, či text který

---

⁸ GOGH, Vincent van a Jan HULSKER. *Deník v dopisech*. V Praze: Labyrint, 2012. Karawana. ISBN 978-80-85935-48-6. (s.217)

jsem měl napsaný, sklouzne úplně jinak a začne utvářet úplně jiný svébytný svět.“⁹

Podobně mě také zaujal Miroslav Pacner, který byl původně „klasickým“ malířem obrazů a když zjistil, že se jeho malířství neubírá dobrým směrem rozhodl se vytvářet „odlitky země.“ Jeho jsem poprvé zaznamenala ve výtvarných konfesích, v dokumentu české televize o malířích a sochařích. Inspirovalo mě především jeho pojetí obrazu jako přírodního materiálu.

„ ...příroda jako vyrvaná ze země, která projde mým pocitem, daná na zed’.“¹⁰ (ivysilani.. Miroslav Pacner ,Výtvarnické konfese)

Velmi mě také oslovil malíř Josef Jíra. Jako první jsem objevila jeho cestovatelské deníky, knížka s názvem Deník malíře srdcem mě ihned zaujala, lehkost se kterou je kreslil a vlepoval jednotlivé výstřížky mi opravdu učarovala. Když jsem ale spatřila jeho obrazy připadaly mi naprosto magické.

„ V jeho obrazech nebo kresbách se objevuje život, zachycený jen v krajních polohách a s plným nasazením. Autor se nebojí vyslovit city, které jsme již dokázali v sobě zadusit a rozmělnit, podobenstvím učinil život těch, kdo nepřestali žít ve velkém napětí.“¹¹ (české umění 20. století / 1970 – 2007, Vlastimil Tetiva, vydala Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, k výstavě pořádané v roce 2007)

I když jsem použila ve své diplomové práci současný materiál moderní doby, mám pocit, že se neustále navracím k malířským osobnostem druhé poloviny 20. století, především na české scéně.

---

⁹ HVÍŽDALA, Karel. *Jak myslet-- umění: art : dědkovské dialogy s Ivanem Wernischem, Zdeňkem Zieglerem, Viktorem Kolářem, Václavem Bláhou, Pavlem Diasem a Jiřím Sozanským.* Praha: Mladá fronta, 2013. ISBN 978-80-204-3126-4. (s.129)

¹⁰ Výtvarnické konfese II. <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/> [online]. Praha: Česká televize, 2010 [cit. 2018-04-26].

Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10267558128-vytvarnicke-konfese/210572233650009-miroslav-pacner>

¹¹ TETIVA, Vlastimil. *České umění XX. století: 1970-2007 : 8.9.2007-15.6.2008 : Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, Hlavní sál.* V Hluboké nad Vltavou: Alšova jihočeská galerie, 2007. ISBN 978-80-86952-42-0. (s.16)

Především pojetí struktury v malířském projevu a příběhy, které jsou v dílech obsažené, jsou mi blízké. Nemyslím tím, že mě současné umění nepřitahuje, je spousta zajímavých tvůrců, ale nikdo mě dosud tak neoslovil jako ti, které jsem zmínila v předchozích odstavcích.

Mým největším vzorem však zůstává stále van Gogh. Inspirací mi je především jeho celoživotní úsilí, pracovitost a pravdivost, která je obsažena v jeho tvorbě. Pro mě stále zůstává současným, především v jeho úvahách o malbě, která byla nedílnou součástí jeho života.

„ V takových okamžicích maloval jako kdy jiní píší. Stejně jako vzhled stránky napsané rukou a stopy zanechané perem na papíru vypovídají leccos o gestech pisatele, takže instinktivně cítíme, že dopis byl napsán v největším vypětím emocí, tak i van Goghovy tahy štětce nám povědí leccos o jeho duševním stavu. Žádný umělec před ním nikdy nepoužil tohoto prostředku s takovou důsledností a účinností.“¹²

---

¹² GOMBRICH, E. H. *Příběh umění*. Praha: Argo, 1997. ISBN 80-7203-143-0.(s.547)

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. LAMAČ, Miroslav. *Myšlenky moderních malířů: (od Cézanna po Dalího)*. 4., přeprac. vyd. Praha: Odeon, 1989. Klub čtenářů (Odeon). ISBN 80-207-0087-.
2. GOGH, Vincent van a Jan HULSKER. *Deník v dopisech*. V Praze: Labyrint, 2012. Karawana. ISBN 978-80-85935-48-6.
3. HVÍŽĎALA, Karel. *Jak myslet-- umění: art : dědkovské dialogy s Ivanem Wernischem, Zdeňkem Zieglerem, Viktorem Kolářem, Václavem Bláhou, Pavlem Diasem a Jiřím Sozanským*. Praha: Mladá fronta, 2013. ISBN 978-80-204-3126-4.
4. TETIVA, Vlastimil. *České umění XX. století: 1970-2007 : 8.9.2007-15.6.2008 : Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, Hlavní sál*. V Hluboké nad Vltavou: Alšova jihočeská galerie, 2007. ISBN 978-80-86952-42-0.
5. REZEK, Petr. *Tělo, věc a skutečnost v současném umění*. Praha : Jazzová sekce, 1982. Jazzpetit, č. 17.
6. GOMBRICH, E. H. *Příběh umění*. Praha: Argo, 1997. ISBN 80-7203-143-0.

b) Internetové zdroje

1. <https://www.ngprague.cz/> [online]. Praha: Národní galerie v Praze, 2018 [cit. 2018-04-26]. Dostupné z:
<https://www.ngprague.cz/exposition-detail/maria-lassnig/>
2. Tropem buta Józefa Szajny. <http://o.pl/> [online]. Polsko: Polski Portal Kultury, 2018 [cit. 2018-04-26]. Dostupné z:
<http://news.o.pl/2015/05/14/jozef-szajna-tropem-buta-muzeum-ziemi-chelmskiej-chelm/#/>
3. Výtvarnické konfese
II. <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/> [online]. Praha: Česká televize, 2010 [cit. 2018-04-26]. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10267558128-vytvarnicke-konfese/210572233650009-miroslav-pacner>
4. Andrzej Dudek-Dürer. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-04-26]. Dostupné z:
https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Dudek-D%C3%BCrer

6 RESUMÉ

In the end I created a series of 10 polystyrene „paintings“ which cover the topic of Footprint (painting as shoes, shoes as painting). Three paintings as (presenting) shoes were made. The first one was an oblong with two holes (the inside of a shoe), a white square with holes (shoe prints of a human) and black polystyrene with assembly foam with black acryl mixed with expanded perlite (shoe prints and shoes turned backwards).

The total amount of 5 paintings were created in the style of shoes as (presenting) a painting. The first one was a negative created by corroding the material through and the background painted with blue balakryl. The second painting is a merging of a white and a black polystyrene and a drawing of shoes. The third one presents a printed sole on a blue polystyrene which is supported by the background of a white polystyrene. The fourth one is created with polystyrenes differently painted with balakryl and glued together and merging of different color levels through a continuous corroding. The fifth painting is then a merging of the foreground and the background with a negative and a positive, then painted with balakryl connected with expanded perlite and covered with black spray. The last category is called Shoes as a painting and Painting as shoes. It contains both titles simultaneously. Both formally and contentually.

It describes a pink polystyrene glued on a white one. It uses different compositions with pink polystyrene. This division is but merely a formal matter which is based on my revision after the work. I was not always creating paintings with a clear notion, what aspect

would prevail in one or another, if it was going to be a „PAINTING“ OR „SHOE.“ I would like to let the viewer decide himself when looking at the work. The main title of the whole work is „Imprint“. Maybe an imprint i made in polystyren, maybe my mark of life. At the end of my work I realized that the choice of a material reflects the human relationship to life. The struggle with my work is the same as a man's struggle with life. He never knows what might occur to him, what comes into his way, what can inspire him etc. He never knows how the situation might develop, he can try to direct it somehow, but can never fully think it through. It was my struggle, I never knew what might come out of my endeavour. Polystyrene for me also evokes the fragility of life, an easy disturbance and destructibility. The influence of a solvent on a material is the same as life choices which are irreversible and can greatly change our life. Shoes are a substitute symbol which seems very characteristic for the life path to me.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

hledání inspirace a – Vincent van Gogh

Příloha 2

hledání inspirace b – Jozef Szalny

Příloha 3

proces přípravy – setkání s Andrzejem Dudkem – Durrerem

Příloha 4

Sběr materiálu

Příloha 5

Sběr materiálu

Příloha 6

Proces přípravy – pobyt ve Wroclawi

Příloha 7

Proces přípravy – pobyt ve Wroclawi

Příloha 8

Proces přípravy – zkouška v ateliéru

Příloha 9

Proces přípravy – Studio Bubec / tvůrčí pobyt u Čestmíra Sušky

Příloha 10

Proces přípravy – nalezení materiálu / vedlejší ateliér grafiky,

Prof. M. Axman

Příloha 11

Proces tvorby – první pokusy ztvárnění bot

Příloha 12

Proces tvorby – použitý materiál

Příloha 13

Proces tvorby

Příloha 14

Proces tvorby – Obraz jako boty 2

Příloha 15

Obraz jako boty – závěrečný obraz a

Příloha 16

Obraz jako boty – závěrečný obraz b

Příloha 17

Obraz jako boty 1, 3 – závěrečné obrazy (details)

Příloha 18

Obraz jako boty 2 – závěrečný obraz

Příloha 19

Obraz jako boty 3 – závěrečný obraz

Příloha 20

Boty jako obraz 1 – závěrečný obraz

Příloha 21

Boty jako obraz 2 – závěrečný obraz

Příloha 22

Boty jako obraz 3 – závěrečný obraz

Příloha 23

Boty jako obraz 4 – závěrečný obraz

Příloha 24

Boty jako obraz 5 – Stopy, závěrečný obraz

Příloha 25

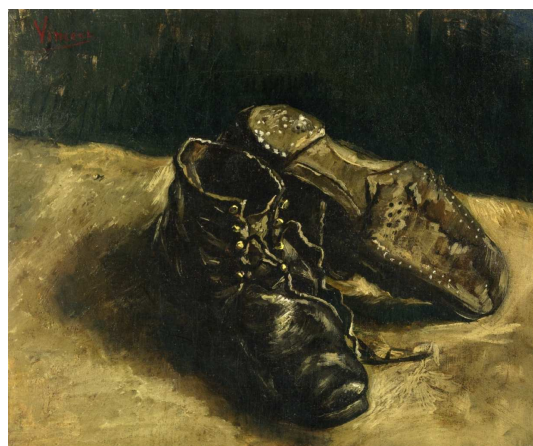
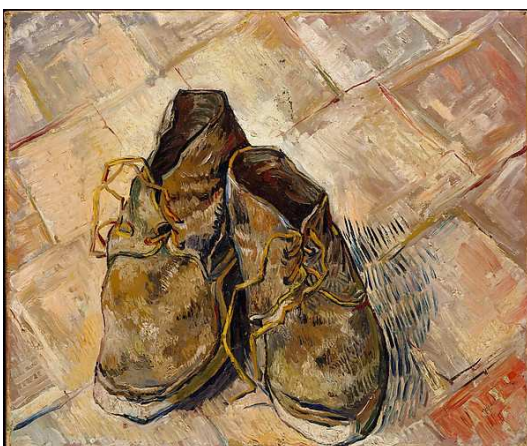
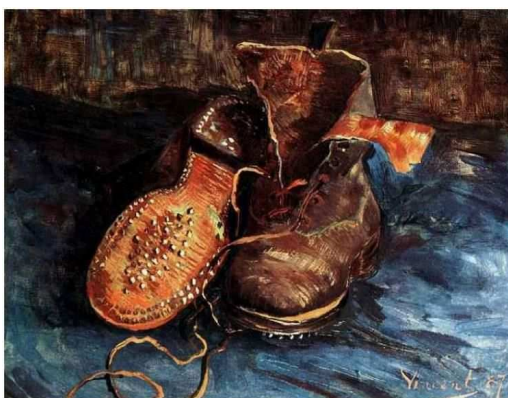
Boty jako obraz, Obraz jako boty 1 – závěrečný obraz

Příloha 26

Boty jako obraz, Obraz jako boty 2 – závěrečný obraz

Příloha 1

Inspirace a – Vincent van Gogh¹³

¹³ <https://www.vangoghmuseum.nl/>

Příloha 2

inspirace b – Jozef Szalny¹⁴

¹⁴ foto vlastní (Pawilon Czterech Kopul, Wrocław)

Příloha 3

inspirace c – setkání s Andrejem Dudkem - Dürerem¹⁵

¹⁵ foto vlastní (Wrocław)

Příloha 4

Sběr materiálu ¹⁶

---

¹⁶ foto vlastní (Wrocław)

Příloha 5

Sběr materiálu (foto vlastní)¹⁷

¹⁷ foto vlastní (Wrocław)

Příloha 6

Proces přípravy – pobyt ve Wroclawi (foto vlastní)¹⁸

---

¹⁸ foto vlastní

Příloha 7

Proces přípravy – pobyt ve Wroclawi ¹⁹

---

¹⁹ foto vlastní

Příloha 8

Proces přípravy – zkouška v ateliéru²⁰

---

²⁰ foto vlastní

Příloha 9

Proces přípravy – Studio Bubec/ tvůrčí pobyt u Čestmíra Sušky²¹

---

²¹ foto vlastní

Příloha 10

Proces přípravy – nalezení materiálu/ vedlejší ateliér grafiky

prof. Axmana²²

---

²² foto vlastní

Příloha 11

Proces tvorby - první pokusy ztvárnění bot ²³

---

²³ foto vlastní

Příloha 12

Proces tvorby – použitý materiál²⁴

---

²⁴ foto vlastní

Příloha 13

Proces tvorby²⁵

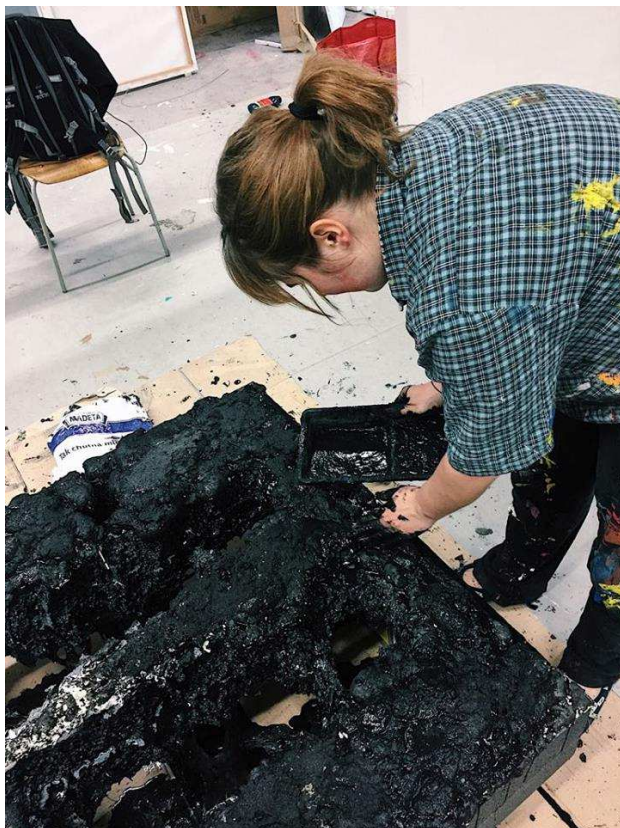
---

²⁵ foto vlastní

Příloha 14

Proces tvorby – Obraz jako boty 2²⁶

---

²⁶ foto vlastní

Příloha 15

Obraz jako boty 1 – závěrečný obraz a²⁷

---

²⁷ foto vlastní

Příloha 16

Obraz jako boty 1 – závěrečný obraz b²⁸

---

²⁸ foto vlastní

Příloha 17

Obraz jako boty 1, 3 – závěrečné obrazy (detaily)²⁹

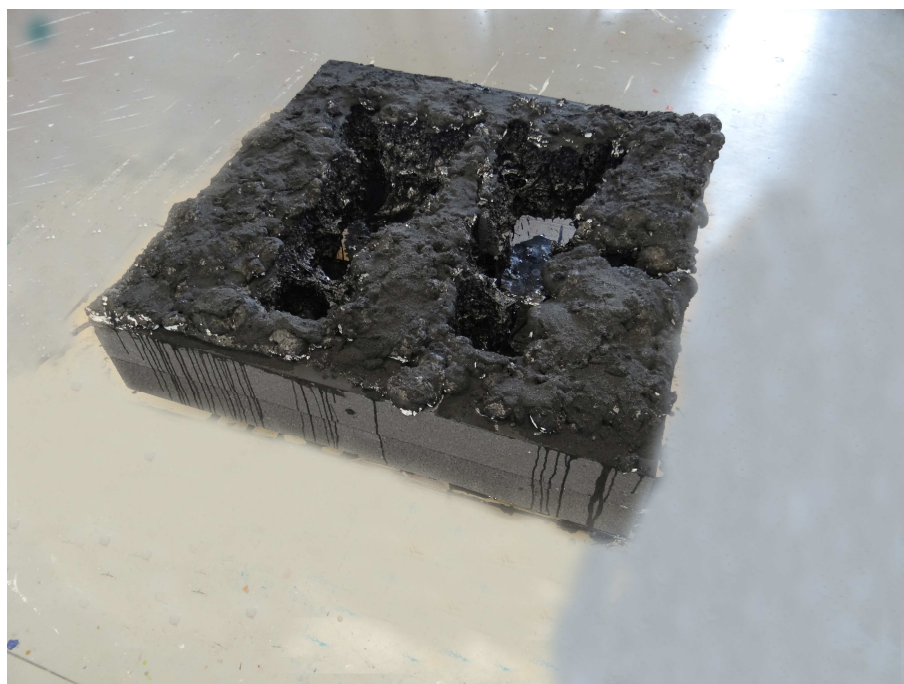

---

²⁹ foto vlastní

Příloha 18

Obraz jako boty 2 – závěrečný obraz ³⁰

---

³⁰ foto vlastní

Příloha 19

Obraz jako boty 3 – závěrečný obraz ³¹

---

³¹ foto vlastní

Příloha 20

Boty jako obraz 1 – závěrečný obraz ³²

---

³² foto vlastní

Příloha 21

Boty jako obraz 2 – závěrečný obraz ³³

---

³³ foto vlastní

Příloha 22

Boty jako obraz 3 – závěrečný obraz ³⁴

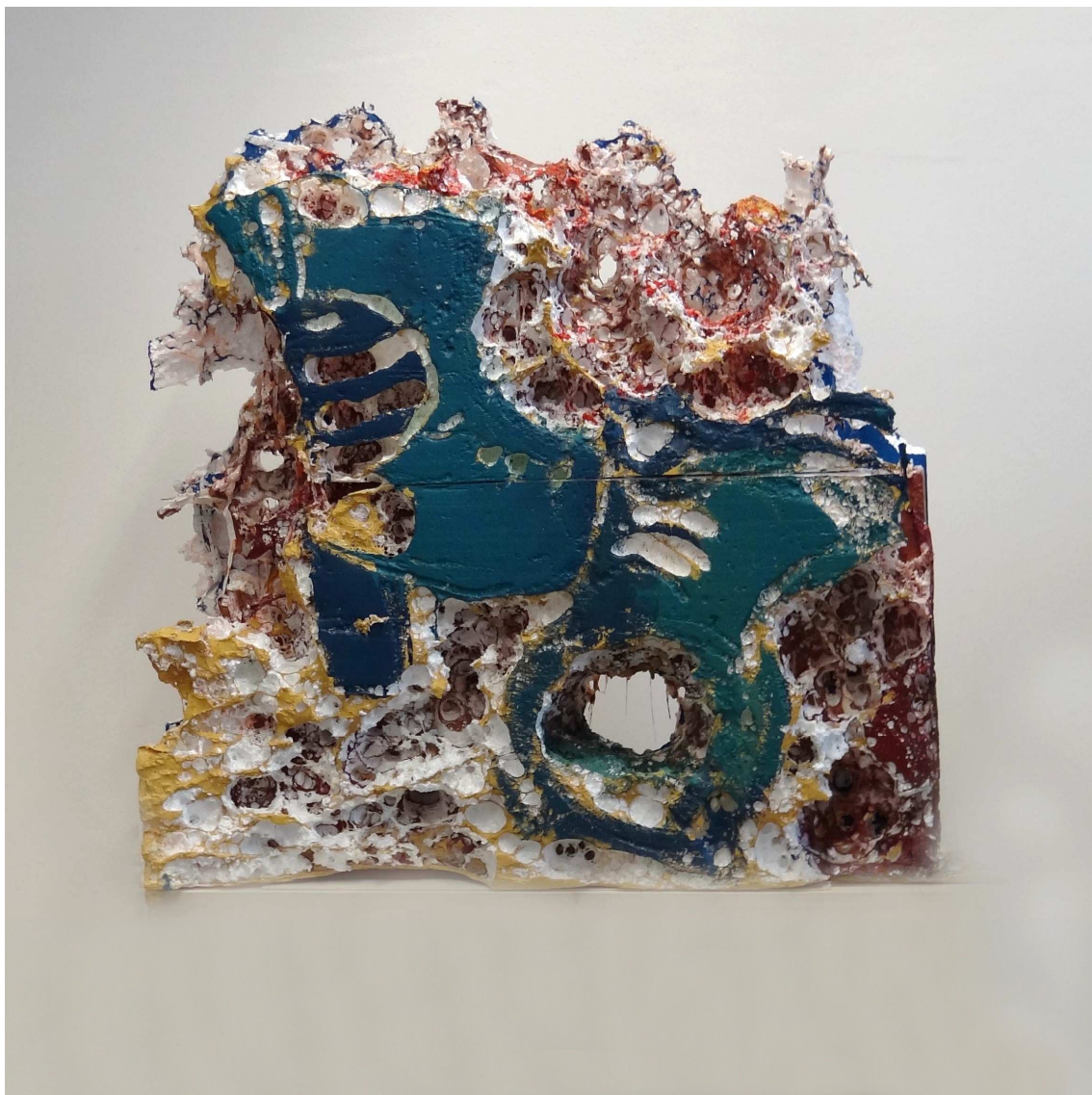

---

³⁴ foto vlastní

Příloha 23

Boty jako obraz 4 – závěrečný obraz³⁵

---

³⁵ foto vlastní

Příloha 24

Boty jako obraz 5 – Stopy ³⁶

---

³⁶ foto vlastní

Příloha 25

Obraz jako boty, Boty jako obraz 1 – závěrečný obraz ³⁷

---

³⁷ foto vlastní

Příloha 26

Obraz jako boty, Boty jako obraz 2 – závěrečný obraz ³⁸

---

³⁸ foto vlastní